

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/29/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413213814
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6413213814.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti o maloletého I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom v J. E., Dr. I. D. č. XXXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky I. T., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom v J. E., Dr. I. D. č. XXXX/XX, zastúpenej právnym zástupcom Advokátska kancelária Dobiš s.r.o., IČO: 36857327, so sídlom v Žiari nad Hronom, Námestie Matice slovenskej č. 6, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Dušan Dobiš, advokát a konateľ, a otca I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom v X., D. č. XX, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/99/2013-59 zo dňa 27.02.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o uložení povinnosti otcovi zložiť preddavok na znalecké dokazovanie v sume 200,- € z r u š u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil znalecké dokazovanie, ustanovil znalca a stanovil znaleckú úlohu (prvý výrok), uložil účastníkom konania povinnosť poskytnúť znalcovi súčinnosť (druhý výrok), zadal znalcovi lehotu na vypracovanie znaleckého posudku a určil počet vyhotovení (tretí výrok) a rodičom maloletého (matke a otcovi) uložil povinnosť zložiť preddavok na znalecké dokazovanie každému v sume 200,- € na účet okresného súdu do troch dní od právoplatnosti uznesenia (štvrtý výrok). Výrok o povinnosti zložiť preddavok na znalecké dokazovanie odôvodnil okresný súd tým, že znalecké dokazovanie je v záujme obidvoch účastníkov konania vzhľadom k tomu, že v konaní sa jedná o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu; konštatoval, že z obsahu spisu nevyplývajú také skutočnosti, na základe ktorých by účastníci spĺňali predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, preto matke a otcovi uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu u každého v sume 200,- €. Okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 141 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti uzneseniu okresného súdu vo výroku o povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania podal otec včas odvolanie zo dňa 20.03.2014 (č.l. 61 spisu). V odvolaní uviedol, že poberá sociálnu dávku v sume 60,- €, žiadny iný príjem nemá a preto nemá z čoho zaplatiť sumu 200,- € ako zálohu na znalecký posudok. Vyjadril názor, že znalecký posudok nie je potrebný z dôvodu, že maloletý chce ostať v striedavej starostlivosti, takto sa stále aj vyjadruje a preto nevidí dôvod, prečo by sa to malo meniť. Rešpektuje rozhodnutie okresného súdu o nariadení znaleckého dokazovania, ale sumu preddavku nech zaplatí matka, keď to navrhla.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal postupom podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o povinnosti otca zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. v celom rozsahu zrušil.

Podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Podľa § 141 ods. 1 O.s.p., súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania zo dňa 15.10.2013 sa matka domáha zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti a uloženia povinnosti otcovi platiť maloletému výživné v sume 70,- € mesačne. Naposledy bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému upravená schválenou rodičovskou dohodou v rozvodom rozsudku č.k. 6P/42/2012-69 zo dňa 20.11.2012, ktorým bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti matky a otca, ktorá sa realizuje striedavo v týždňových intervaloch bez určenia výživného. Otec s návrhom matky nesúhlasil, keď nevidel žiadny dôvod na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. V konaní bol vypočutý aj maloletý, ktorý prejavil vôľu zostať v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov ako doposiaľ. Následne matka ako aj kolízny opatrovník navrhli nariadenie znaleckého dokazovania na posúdenie vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti vo vzťahu k maloletému; otec sa k možnosti nariadenia znaleckého dokazovania pred rozhodnutím okresného súdu o jeho nariadení nevyjadril.

Odvolať otca je dôvodné.

Odvolačný súd dospel po preskúmaní odvolania, napadnutého výroku uznesenia o povinnosť otca zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania a predchádzajúceho konania (v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o podanom odvolaní) k záveru, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky na uloženie povinnosti otcovi zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Z ustanovenia § 141 ods. 1 O.s.p. vo všeobecnosti vyplýva, že povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu možno uložiť len účastníkovi, u ktorého nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 138 ods. 1 O.s.p.) a súčasne ktorý navrhol vykonanie dôkazu (t.j. za účelom unesenia svojho dôkazného bremena), resp. dôkaz bol nariadený o ním uvedených skutočnostiach, ktoré majú byť nariadeným dôkazom preukázané (t.j. z pohľadu unesenia jeho dôkazného bremena) alebo ide o dôkaz, ktorý je v jeho záujme (t.j. z hľadiska možného výsledku konania pod vplyvom nariadeného dôkazu); účastníkovi konania, ktorý neuviedol tvrdenie, ktoré má byť nariadeným dôkazom preukázané, resp. ktorý nemá vo vzťahu k preukázaniu tvrdenia z hľadiska hmotného práva dôkaznú povinnosť, nemožno v žiadnom prípade uložiť povinnosť zložiť preddavok na trovy tohto dôkazu. Tieto všeobecné závery sú v nesporovom konaní modifikované skutočnosťou, že v dôsledku uplatňovania vyšetrovacej zásady nemajú účastníci konania dôkaznú povinnosť a nenesú dôkazné bremeno, nie sú však úplne zbavení povinnosti tvrdenia a aktivity za účelom zistenia skutkového stavu (§ 101 ods. 1 O.s.p.; okrem toho ustanovenie § 120 ods. 2 O.s.p. ako prejav vyšetrovacej zásady hovorí o povinnosti súdu vykonať „ďalšie dôkazy“, čo nepriamo predpokladá označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení účastníkmi podľa § 120 ods. 1 O.s.p. aj v nesporovom konaní; ani v nesporovom konaní nejde o povinnosť súdu „pátrať“ po dôkazoch, pretože vyšetrovacia

zásada sama osebe nenahrádza na prvom mieste stojacu dôkaznú aktivitu účastníkov konania; povinnosť súdu vykonať aj iné než účastníkmi označené dôkazy so sebou nesie len ten následok že nesplnenie povinnosti tvrdenia nemôže byť účastníkovi konania na ujmu z hľadiska výsledku konania vo veci samej, t.j. medzi nesplnením povinnosti tvrdenia, resp. dôkaznej povinnosti a neunesením dôkazného bremena nie je vzťah kauzality ako je tomu v prípade sporového konania, pretože nesporové konanie je pod vplyvom vyšetrovacej zásady budované na absencii dôkazného bremena na strane účastníkov konania). V posudzovanej veci nariadenie znaleckého dokazovania výslovne navrhla matka a kolízny opatrovník. Otec nesúhlasil so zmenou výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a žiadal zachovať stav podľa posledného súdneho rozhodnutia; maloletý pri výsluchu na pojednávaní prejavil názor, že chce zostať v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Podľa odvolacieho súdu je teda zrejmé, že znalecké dokazovanie nebolo nariadené na návrh otca, ani ohľadne ním tvrdených skutočností (za takéto skutočnosti nemožno považovať jeho vyjadrenie k návrhu, v ktorom v podstate uviedol, že s návrhom nesúhlasí a chce zachovať súčasný výkon rodičovských práv a povinností k maloletému), či v jeho záujme (z hľadiska možného najmä matkou a kolíznym opatrovníkom predpokladaného vplyvu tohto dôkazu na výsledok konania); naopak znalecké dokazovanie bolo nariadené na návrh matky (tiež kolízneho opatrovníka), ktorá sa domáha zmeny doterajšieho výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému podľa posledného súdneho rozhodnutia a to aj napriek

vyjadreniu maloletého pri jeho výsluchu na pojednávaní. Podmienky na uloženie povinnosti otcovi zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania neboli v prejednávanej veci splnené.

Na základe uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené zákonné podmienky na vydanie napadnutého uznesenia, preto napadnuté uznesenie vo výroku o povinnosti otca zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania zrušil, nakoľko okresný súd rozhodol bez návrhu, nešlo o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, preto ktoré bolo rozhodnutie vydané neexistovali (§ 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.